

## Bargobihtát novellii: Čiegusvuhta maid Liv Tine Boine lea čállán.

Čuovvovaš bargobihtát leat dahkon oahppanstrategiijaid mielde:

- **Ovdal-lohkama - barggut**

Oahppi vállje ovtta ruvtto dán siiddus ja čállá vástádusa njuolga ruktui.

### Reflektengažaldat

Novealla tittel sáhtta boktit sáhkkivuođa ja hálu lohkat novealla.

Dán Novealla namma lea: ..... Man birra don jáhkat novealla lea?

### Friddjačállin

Geahča govvi. Maid oainnát? Man birra jáhkat don novealla lea?

Mun oainnán...

Mun jáhkán novealla lea....



### **Friddjačállin teakstaoasi mielde**

Dás lea teakstaoasáš noveallas. Loga dan ja čále dasto iežat jurdagiid dan birra. Sáhtát maid earáiguin digaštallat ovdal go čálligoađát.

*-Oi! -Mun han lean mis pizza liggemin! dadjalii Linda go buollán vuostáhádja haksui. Son suoibulii gievkkanii ja gullui skállamin uvnain. Farga buvtii bures steikejuvvon pizza beavdái. –Gii háliida pizza? huikkádii go bođii gievkkanis ja njuikii suffái. Mánnga pizzabihtá gahčče suffái. – Vuoi, vuoi, gal mun boran daid ieš, čaimmai son ja geigii earáide pizzalihti.*

Maid don jáhkat dáhpáhuvvá ja lea dáhpáhuvvon dán noveallas?

- **Oahppit lohket novealla**

### **Maŋŋá-lohkama - barggut**

#### **Gažaldagat tekstii**

Don logat olles novealla ovdal go bargagoađát bargobihtáiguin. Don galggat olles cealkagiiguin vástidit njuolga ruvttuide. Dus galgá leat bargadettiin novealla sadjosis.

1. Gii lea čállán novealla?

2. Mo fidne Siv buolliviinna?

3. Man boaris don jáhkát Siv lea?

4. Goas jagis dáhpáhuvvá dát, jáhkát don?

5. Man boaris Juhán lea? Makkár vuojániin son doalvu Siv?

6. Makkár dovdu don jáhkat Sivas lei go rokkai bohtala lávkkas?

7. Gii čaibmá? Manne son čaibmá, jáhkát don?

8. Manne Siv suibbodii, vuvssii ja nohkai?

9. Manne Siv gáhtta, jáhkát don?

## Gažaldagat tekstii 2

Don logat olles novealla ovdal go bargagoađát bargobihtáiguin. Don galggat olles cealkagiiguin vástidit njuolga ruvttuide. Dus galgá barggadettiin bargobihtáid leat novealla ja novealla šáŋŋerdovdomearkkat sadjosis.

1. Geahččanguovlu. Čilge lea go novealla autorála vai personála geahččanguovllus čállon?

2. Gielalaš gaskaoamit. Makkár gielalaš gaskaoamit leat dán noveallas geavahuvvon?

3. Novealla komposišuvdna. Mo álgá ja huksejuvvo novealla?

4. Motiiva. Mii dáhpáhuvvá noveallas?

5. Fáddá. Man birra novealla aittonassii lea?

6. Sáhka. Maid don jáhkát čálli oaivvilda dáinna? Manne don jáhkat son lea dán novealla čállán?

## Čoahkkáigeassu

Orru go du mielas govva muitaleamen man birra novealla lea? Manne, manne ii?

## Bihttaspeallu referáhtan

Muhtimin galgá hui oanehaččat muitalit teavstta sisdoalus. Dás leat vihtta cealkaga. Jos daid čálát riehta maŋŋálaga, de šaddá referáhta dan noveallas maid aitto leat lohkan.

-Siv gáhtta go ii lean baicce vuolgán Juhána mielde filmma geahččat.

-Siv kránnjá, Juhán doalvu su skohteriin Linda lusa.

-Siv ribaha juhkat menddo ollu alkohola ja buohccá ja vuoksá

-Dát novealla álgá dainna ahte Siv suoláda eatni ja áhči skáhpes buolliviinna maid nahkeha lávkii

-Linda lea okto ruovttus ja sii suohtastallet, jugadit, dásot ja borret pizza eahketbotta.

## Guovttekolonna-notáhta fáttá ektui

Dán noveallas sáhttet leat mánga fáttá. Jos don leat ovttaoavil fáttáide maid mii leat válljen, ákkastalat gurut kolonnas dan ovddas. Geahča ovdamearkka.

Fáddá	Čilgehus
nuorravuodááigi	
luohttevašvuhta	
ustitvuhta	
čiegusvuhta	
ballu	Siv ballá go fáhkka ii oainne maidege, suibbodišgoahdá ja vuoksá. Son massá kontrolla. Ii sáhte iežas várjalit ja ii veaje árvoštallat mo dilli lea.

Bargobihtta: Vállje ovttá fáttá ja čále ieš novealla, dahje earálágan kreatiiva teavstta mas fáddá lea vuodđun.



## Njálmmálaš bargobihtta fáttáid ektui

Dávja go mii lohkat noveallaid, de mii fuomášit ahte muhtin áššit leat oahppásat ja soaitá vel ahte mii ieža leat vásihan sullasaš dáhpáhusaid ja jurddašan ja árvvoštallan seammá láhkai, dahje jurddašan dan seammá áššiid birra go olbmot noveallas.

Vállje dása golbma ovdamearkka maid birra ságastit joavkkus dahje ceahkis. Don fertet leat lohkan novealla ja dovdat dan sisdoalu bures.

Ášši 1

Ášši 2

Ášši 3

## Čállinskovvi – oanehis noveallaanalysa

Dán čállinskovvái sáhtát čállit iežat teavstta. Don geavahat dieđuid maid leat háhkan daid ovddit bargobihtáin. Čállli birra fertet viežžat dieđuid internehtas dahje eará gálduin. Don sáhtát dieđusge maid čállit eará novealla birra maid leat lohkan.

Noveallas man birra mun áiggun čállit lea namma: ....., ja .....lea čállán dan.

Čállli lea.....

(Man birra lea novealla?)Novealla lea...

Dán noveallas leat... fáttá. Vuosttažettiin..., danne go. Nubbi lea.....danne go....., ja goalmmádin ..... dannego.....

Mun jáhkán čállli čállá dáid birra dannego.....

Mu mielas novealla lei....., dannego....

Mun jáhkán novealla heive buoremusat....., dannego....